

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/86/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120205390
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7120205390.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, P.O.BOX 205, proti žalovanému I. Q., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v W., W. XX, o zaplatenie 4.183,72 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 35Csp/84/2020-195 zo dňa 4.5.2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 35Csp/84/2020-246 zo dňa 24.9.2021,

rozhodol:

P o t v r d u j e vyhovujúci výrok rozsudku a výrok o trovách konania.

P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví konanie v časti o zaplatenie sumy 1.020 € zastavil (I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.163,72 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.183,72 Eur od 29.09.2017 do 3.6.2020, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4.133,72 Eur od 7.3.2020 do 27.7.2020, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.933,72 Eur od 28.7.2020 do 19.8.2020, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.733,72 Eur od 20.8.2020 do 25.9.2020, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.533,72 Eur od 26.9.2020 do 26.10.2020, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.333,72 Eur od 27.10.2020 do 29.1.2021, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.233,72 Eur od 30.1.2021 do 8.3.2021, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.183,72 Eur od 9.3.2021 do 30.3.2021, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.163,72 Eur od 31.3.2021 do zaplatenia (II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. (právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.) domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 4.183,72 € spolu s úrokom z omeškania od 29.9.2017 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Consumer Finance holding, a.s. dňa 19.8.2015 uzavrela so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 6213990/6580503344, na základe ktorej mu poskytla úver vo výške 5.000 €. Žalovaný sa poskytnutý úver zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 139,58 €, a to až do celkovej čiastky 8.374,80 €. Žalovaný však predpísané splátky nesplácal riadne a včas čím porušil svoje zmluvné povinnosti, preto ho veriteľ listom zo dňa 26.7.2017 vyzval na úhradu dlžných splátok a upozornil na možnosť predčasného zosplatnenia úveru, keď nedôjde k úhrade aspoň najstaršej omeškanej splátky. Ani v dodatočne poskytnutej lehote žalovaný dlžné splátky neuhradil v dôsledku čoho veriteľ pristúpil k predčasnému zosplatneniu úveru ku dňu 19.9.2017, o čom žalovaného informoval

listom zo dňa 23.9.2017. Ku dňu podania žaloby žalovaný na predmetný úver uhradil len 2.864,80 €, dlh žalovaného teda predstavuje sumu 4.183,72 €. Po podaní žaloby postúpila Všeobecná úverová banka pohľadávku na nového žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o..

3. Žalovaný nesúhlasil s uplatneným nárokom a považoval ho za neopodstatnený v celom rozsahu. Poukazujúc na znenie § 103 Občianskeho zákonníka trval na premlčaní celého nároku a žiadal žalobu zamietnuť. V súvislosti s postúpením pohľadávky namietal nesplnenie podmienok pre postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tvrdil, že žalobca nepreukázal doručenie písomnej výzvy podľa spomínaného ustanovenia a v prípade, ak by aj splnenie tejto podmienky preukázal, nebola dodržaná ďalšia podmienka, ktorou je omeškanie dlžníka viac ako 90 dní medzi výzvou a postúpením.

4. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 35Csp/84/2020-107 zo dňa 19.11.2020 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o.. V dôsledku plnenia dlhu po podaní žaloby žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 1.020 € spolu s príslušným úrokom z omeškania, preto súd v tejto časti konanie v súlade s § 144 ods. 1, § 145 ods. 1, ods. 2 a § 146 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zastavil.

5. Súd na vec ďalej aplikoval ustanovenia § 3, § 37 ods. 1, § 39, § 39a, § 41, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 2, § 54a, § 101, § 103, § 517 ods. 1, ods. 2, § 524, § 526, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) § 1 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 2, ods. 9, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, posúdiac zmluvu ako spotrebiteľskú a zároveň v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch prijímúc záver, že zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a obsahuje všetky zákonné náležitosti. Vzhľadom na námietku žalovaného skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v tomto spore dospejúc k záveru o jej existencii. Námietku žalovaného ohľadom nesplnenia podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona o bankách vyhodnotil ako irelevantnú, nakoľko v prejednávacom prípade nešlo o „bankovú pohľadávku“, keďže veriteľom, ktorý so žalovaným zmluvu uzavrel a úver poskytol, bola spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorá nebola v čase poskytnutia úveru bankou. Súd ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku z hľadiska premlčania. Skonštatoval, že žalovaný sa prvýkrát dostal do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.12.2016 a nasledujúcimi (1/2017, 2/2017, 3/2017, 4/2017), ktoré však neskôr uhradil. Prvou nezaplatenou splátkou v celku bola splátka splatná dňa 20.5.2017, na ktorú výslovne odkazuje aj právny predchodca žalobcu v predžalobnej upomienke v súvislosti s možnosťou predčasného zosplatenia úveru. Poukazujúc na znenie § 103 OZ tak ustálil začiatok plynutia premlčacej lehoty odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Koniec premlčacej lehoty by tak pripadol na mesiac máj 2020, žalobca však žalobu podal dňa 30.4.2020, teda v rámci plynutia premlčacej doby. Zvyšnú časť nároku vo výške 3.163,72 € preto považoval za dôvodnú v celom rozsahu. Žalobcovi spolu s priznaným peňažným nárokom priznal aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.9.2017, pričom prihliadol aj na žalovaným vykonané úhrady a sumy, z ktorých bol úrok z omeškania priznaný, upravoval podľa dátumu a výšky jednotlivých úhrad. O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko zastavenie konania v časti zavinil žalovaný plnením po podaní žaloby a v zvyšnej časti bol žalobca plne úspešný.

6. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania napadol včas podaným odvolaním žalovaný uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP. Nesúhlasil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktorý ustálil, že v prejednávacom prípade začala premlčacia doba celého zostatku dlhu plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej 20.5.2017. Trval na tom, že do omeškania s úhradou splátok sa dostal už so splátkou splatnou dňa 20.12.2016, premlčacia lehota tak začala plynúť dňa 21.12.2016 a uplynula dňa 21.12.2019, teda pred podaním žaloby. Nárok žalobcu tak považoval za premlčaný. Nestotožnil sa ani s výrokom o trovách konania, keď tvrdil, že žalobca bol v spore úspešný len na cca 50 % (s prihliadnutím na žalovaným zavinené späťvzatie v rozsahu 1.020 €). Žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a v prípade, že by žalobe vyhovel, žiadal, aby odvolací súd nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán sporu.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu prejavil súhlas s napadnutým rozhodnutím a považoval ho za vecne správne. Mal za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam aj vecne správne rozhodnutiu. V prejednanom spore bolo preukázané, že žalovaný poskytnutú sumu neuhradil, preto v súlade s princípom spravodlivosti bol súdom prvej inštancie zaviazaný na úhradu zostatku dlhu. Žiadal, aby odvolací súd preto rozhodnutie v napadnutých výrokoch ako vecne správne potvrdil.

8. Ďalšie vyjadrenia neboli v odvolacom konaní podané.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a § 380 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP), ktorými je odvolací súd viazaný a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

10. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21.12.2021 o 10.10. hod v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie Krajského súdu v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli riadne zverejnené v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

11. Žalovaný odvolaním napadol len vyhovujúci výrok rozsudku a výrok, ktorým súd rozhodol o trovách konania. Výrok rozsudku, ktorým súd konanie v časti zastavil nebol odvolaním napadnutý, preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu a nadobudol právoplatnosť.

12. Žalovaný odvolanie odôvodnil s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a h/, t. j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná mandukčná povinnosť súdu (a to tak v prípade, keď bola poskytnutá v užšom rozsahu, ako aj v prípade jej realizácie v širšom než zákonom predpokladanom rozsahu), pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď), porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193 CSP) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (§ 194 ods. 2 CSP).

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti je právnym posúdením činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnú normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval avšak právnú normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalovaného vymedzených v podanom odvolaní dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené a uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané. Súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správne závery o právach a povinnostiach sporových strán. Dôvodnosť žalobou uplatneného nároku správne právne posúdil, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, a odvolací súd nezistil ani iné vady v konaní, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. Svojimi odvolacími námietkami odvolateľ urobil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť úvahy súdu prvej inštancie o nepremičaní žalobou uplatneného nároku, ku ktorému tento dospel na podklade záveru, že veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 19.9.2017 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.5.2017, preto premlčacia lehota celého zostatku dlhu začala v súlade s § 103 OZ plynúť odo dňa splatnosti tejto splátky. Žaloba bola na súd podaná dňa 30.4.2020, teda v rámci plynutia premlčacej lehoty. Súd prvej inštancie však nesprávne interpretoval príslušné právne normy a nesprávne ustálil začiatok plynutia premlčacej lehoty, s čím sa odvolací súd nemôže stotožniť, avšak aj napriek nesprávnej interpretácii, súd prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku vecne správne rozhodol.

17. Stratou výhody splátok je stav, keď v dôsledku delikvencie dlžníka, v zmysle omeškania so splnením niektorej splátky, a následnej legitímnej žiadosti veriteľa, nastane splatnosť celej neuspokojenej časti pohľadávky naraz, čím sa negujú účinky rozloženia dlhu na jednotlivé splátky. V režime § 565 nenastáva teda splatnosť celej pohľadávky omeškaním dlžníka so splatením niektorej zo splátok, ale je podmienená dispozitívnym úkonom veriteľa vo forme žiadosti o plnenie celku, na ktorú je veriteľ v dôsledku omeškania dlžníka oprávnený. Toto svoje právo veriteľ môže, ale nemusí využiť, a je na rozhodnutí veriteľa, pre omeškanie ktorej splátky toto právo využije. Námietka žalovaného spočívajúca v tvrdení, že do omeškania sa prvýkrát dostal so splátkou splatnou dňa 20.12.2016, preto odo dňa 21.12.2016 začala plynúť 3-ročná premlčacia lehota, ktorá márne uplynula pred podaním žaloby, je preto v tomto smere irelevantná, keďže len veriteľ sa môže rozhodnúť, pre nezaplatenie ktorej splátky právo v zmysle § 565 OZ využije. V prípade ak sa veriteľ rozhodne, že pre neuhradenie niektorej zročnej splátky toto právo využije, môže tak urobiť len za splnenia podmienok uplynutia 3 mesiacov od zročnosti neuhradenej splátky (53 ods. 9 OZ), upozornenia na možnosť využitia práva úver zosplatniť najmenej 15 dní pred jeho využitím (§ 53 ods. 9 OZ), a zároveň využitie tohto práva veriteľa do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ). V prejednávanom prípade veriteľ využil právo úver predčasne zosplatniť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.5.2017, na ktorú splátku výslovne odkázal v predžalobnej upomienke zo dňa 26.7.2017, ktorou žalovaného upozornil na omeškanie s úhradou splátok a zároveň na možnosť zosplatnenia úveru v prípade ich neuhradenia. Zároveň sú vo vzťahu k tejto splátke splnené všetky podmienky nevyhnutné pre vyhlásenie predčasnej splatnosti, a to upozornenie na možnosť zosplatnenia úveru najmenej 15 dní vopred, zosplatnenie úveru po uplynutí 3 mesiacov odo dňa splatnosti tejto splátky a súčasne vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru do splatnosti nasledujúcej splátky splatnej dňa 20.9.2017.

18. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

20. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. V prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku dlhu. Ustanovenie § 103 veta druhá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. Je však potrebné posúdiť, či túto osobitnú úpravu je možné aplikovať (priamo) aj v prípade, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

23. Ako nesprávny odvolací súd vyhodnotil postup súdu, ktorý aplikoval na vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (iba) ustanovenie § 103 veta druhá OZ, vychádzajúc z úvahy, že na plynutie premlčacej doby nemá vplyv skutočnosť, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ až po uplynutí 3-mesačného omeškania s niektorou splátkou. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy nemožno vychádzať z aplikácie ustanovenia § 103 veta druhá OZ bez súčasného zohľadnenia osobitosti vyplývajúcej z novo zavedenej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd vychádza z úvahy, že v takomto špecifickom prípade pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie § 103 veta druhá OZ iba za súčasnej aplikácie § 565 OZ a novozavedeného § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade. Daný aplikačný problém vyvstal práve v súvislosti s novozavedeným § 53 ods. 9 OZ, ktorý tak zasiahol do dovedy platnej úpravy vychádzajúcej z § 103 v spojení s § 565 OZ, vo vzťahu ku ktorým súdna prax bola jednotná.

24. Predpoklad pre zosplatnenie úveru v zmysle § 565 OZ (v prípade ak sa nejedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy) spočíva v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tom prípade, môže veriteľ vyvolať predčasnú splatnosť zostávajúceho dlhu v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa § 103 veta druhá OZ (ktorý odkazuje na § 565 OZ) začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatnenej časti záväzku. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ však zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu § 565 OZ, vzťahujúcu sa iba na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je v zmysle tohto ustanovenia posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). V takomto prípade je preto potrebné zohľadniť, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh.

25. Odvolací súd má za to, že pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v ust. § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však § 103 OZ (rovnako ako ani § 565 OZ) explicitne nepočíta. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v tomto prípade sa uplatňuje trojročná premlčacia doba stanovená v § 101 OZ a až do uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a veriteľ sa v prípade neplnenia povinnosti dlžníka môže domáhať iba zaplatenia už splatných splátok. Je nesporným, že až od uplatnenia práva v zmysle § 565 OZ (v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ) sa žalobca môže domáhať na súde zaplatenia celej pohľadávky. Vychádza preto z úvahy, že aj vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 OZ), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd má za to, že by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 OZ trojročná, by bola skrátená o tri mesiace). K uvedenému záveru dospelo aj občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Košiciach na rokovaní dňa 22.10.2020 a odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach 6CoCsp/6/2020 zo dňa 24.11.2020 a tiež 3CoCsp/21/2020 zo dňa 18.11.2020.

26. V prejednávacom prípade veriteľ úver zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.5.2017. Za dodržania naznačenej právnej úvahy potom 3-ročná premlčacia lehota začala plynúť tri mesiace odo dňa nasledujúceho po splatnosti omeškanej splátky, t. j. 21.8.2017, a uplynula by dňa 21.8.2020. Žalobca podal žalobu na súd dňa 30.4.2020, teda včas, uplatnený nárok preto nie je možné považovať za premlčaný a záver súdu prvej inštancie je v tomto smere správny.

27. Súd prvej inštancie vecne správne rozhodol aj vo výroku o trovách konania, keď žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Čiastočné zastavenie konania v dôsledku späťvzatia žaloby zaviniť žalovaný plnením po podaní žaloby. V zvyšnej časti bol žalobca plne úspešný, preto mu patrí nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

28. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody, odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania má protistrana.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).